

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
2002 M. VASARIO 13 D. ĮSAKymo NR. 20 „DĖL UŽSIENIEČIŲ APGYVENDINIMO
PABĖGĖLIŲ PRIĖMIMO CENTRE SĄLYGŲ IR TVARKOS, UŽSIENIEČIŲ
UŽIMTUMO ORGANIZAVIMO BEI DRAUSMINIO POVEIKIO PRIEMONIŲ
TAIKymo JIEMS TVARKOS APRAŠO, UŽSIENIEČIO TEISĖS KAS MĖNESĮ GAUTI
PINIGINĘ PAŠALPĄ SMULKIOMS IŠLAIDOMS ĮGYVENDINIMO TVARKOS
APRAŠO IR UŽSIENIEČIO TEISĖS GAUTI KOMPENSACIJĄ UŽ NAUDOJIMĄSI
VISUOMENINIO TRANSPORTO PRIEMONĖMIS ĮGYVENDINIMO TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2016 m. liepos 20 d. Nr. A1-369
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. vasario 13 d. įsakymą Nr. 20 „Dėl Užsieniečių apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre sąlygų ir tvarkos, Užsieniečių užimtumo organizavimo bei drausminio poveikio priemonių taikymo jiems tvarkos aprašo, Užsieniečio teisės kas mėnesį gauti piniginę pašalpą smulkioms išlaidoms įgyvendinimo tvarkos aprašo ir Užsieniečio teisės gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL UŽSIENIEČIŲ APGYVENDINIMO PABĖGĖLIŲ PRIĖMIMO CENTRE SĄLYGŲ
IR TVARKOS, UŽSIENIEČIŲ UŽIMTUMO ORGANIZAVIMO BEI DRAUSMINIO
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKymo JIEMS TVARKOS APRAŠO IR UŽSIENIEČIO
TEISĖS GAUTI KOMPENSACIJĄ UŽ NAUDOJIMĄSI VISUOMENINIO
TRANSPORTO PRIEMONĖMIS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

Įgyvendindama 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (OL 2013 L 180, p. 96):

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Užsieniečių apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre sąlygų ir tvarkos, užsieniečių užimtumo organizavimo bei drausminio poveikio priemonių taikymo jiems tvarkos aprašą;

1.2. Užsieniečio teisės gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis įgyvendinimo tvarkos aprašą.

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.“

Finansų ministrė, pavaduojanti
socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Rasa Budbergytė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro

2002 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 20

(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro

2016 m. liepos 20 d. įsakymo Nr. A1-369
redakcija)

UŽSIENIEČIŲ APGYVENDINIMO PABĖGĖLIŲ PRIĖMIMO CENTRE SĄLYGŲ IR TVARKOS, UŽSIENIEČIŲ UŽIMTUMO ORGANIZAVIMO BEI DRAUSMINIO POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKymo JIEMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užsieniečių apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre sąlygų ir tvarkos, užsieniečių užimtumo organizavimo bei drausminio poveikio priemonių taikymo jiems tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja užsieniečių, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, nelydimų nepilnamečių užsieniečių, užsieniečių, perkeltų bendradarbiaujant su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, trečiosiomis valstybėmis, Europos Sąjungos institucijomis ar tarptautinėmis organizacijomis, prieglobsčio prašytojų, apgyvendinamų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka (toliau – užsieniečiai), apgyvendinimą Pabėgėlių priėmimo centre (toliau – centras), jų teises ir pareigas, užimtumo organizavimą bei drausminio poveikio priemonių taikymą.

II SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ APGYVENDINIMAS CENTRE

2. Centre gali būti apgyvendinami:

2.1. užsieniečiai, perkelti į Lietuvos Respubliką bendradarbiaujant su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, trečiosiomis valstybėmis, Europos Sąjungos institucijomis ar tarptautinėmis organizacijomis;

2.2. nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai;

2.3. užsieniečiai, gavę prieglobstį, laikotarpiu, kuriuo jiems teikiama Lietuvos valstybės parama integracijai;

2.4. prieglobsčio prašytojai, apgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Atvykę į centrą užsieniečiai:

3.1. pateikia sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos išrašą iš ligonio medicininės kortelės, išduotą Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Užsieniečių registravimo centro. Užsieniečiams, perkeltiems į Lietuvos Respubliką bendradarbiaujant su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, trečiosiomis valstybėmis, Europos Sąjungos institucijomis ar tarptautinėmis organizacijomis, ir prieglobsčio prašytojams, apgyvendintiems vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, išrašo iš ligonio medicininės kortelės pateikti nereikia, jų sveikatos būklė tikrinama Tvarkos aprašo 4 punkte nurodyta tvarka;

3.2. pateikia laisvos formos prašymą dėl Lietuvos valstybės paramos integracijai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A1-238 „Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, centre teikimo. Prašymą dėl Lietuvos valstybės paramos integracijai teikia užsieniečiai, gavę prieglobstį ir nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai;

3.3. pateikia centro direktoriaus nustatytos formos pajamų ir turto deklaraciją;

3.4. pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, jeigu tokį turi;

3.5. informuojami raštu ir (ar) žodžiu ta kalba, kurią supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turi suprasti, apie teikiamas paslaugas centre, jų teises ir pareigas, jiems mokamas pinigines išmokas ir pašalpas, institucijas, įstaigas, organizacijas ir asmenų grupes, dirbančias paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį, integracijai srityje ir teikiančias specialią teisinę pagalbą;

3.6. pasirašo sutartį su centru dėl valstybės paramos teikimo terminų, piniginių išmokų ir pašalpų mokėjimo, paslaugų teikimo, teisių ir pareigų;

3.7. supažindinami su centro vidaus tvarkos taisyklėmis bei Tvarkos aprašu, užsieniečiams nustatytomis drausminio poveikio priemonėmis;

3.8. užpildo centro direktoriaus nustatytos formos užsieniečio anketą;

3.9. pasirašo materialinės atsakomybės bei jiems patikėtų materialinių vertybių saugojimo ir panaudojimo sutartį.

4. Savarankiškai į centrą atvykusieji užsieniečiai privalo leisti gydytojui patikrinti jų sveikatos būklę sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

5. Centre apgyvendintiems užsieniečiams skiriamos gyvenamosios patalpos, atitinkančios statybos, higienos ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus.

6. Vienos šeimos nariai apgyvendinami kartu. Vieni atvykę į centrą užsieniečiai apgyvendinami atskirai nuo priešingos lyties atstovų.

7. Nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai turi būti apgyvendinami atskirai nuo suaugusiųjų. Suaugusieji gali būti apgyvendinami kartu su nelydimais nepilnamečiais užsieniečiais, kai jie yra pastarųjų teisėti atstovai.

8. Užsieniečiai aprūpinami būtiniausiais baldais. Užsieniečiai kambaryje gali turėti savo asmeninių daiktų.

9. Užsieniečiams teikiama ši parama:

9.1. nemokamai suteikiama gyvenamoji vieta gyvenimo centre laikotarpiu;

9.2. sudaromos sąlygos tvarkyti dokumentus, susijusius su prieglobsčio suteikimu Lietuvos Respublikoje;

9.3. kas mėnesį užsieniečiams, išskyrus prieglobsčio prašytojams, apgyvendintiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, yra mokamos 0,7 valstybės remiamų pajamų dydžio pašalpa maistui ir smulkioms išlaidoms;

9.4. maitinimas centre gali būti organizuojamas vienu iš šių būdų:

9.4.1. išmokant centro gyventojams Tvarkos aprašo 9.3 papunktyje numatytas lėšas;

9.4.2. centralizuotai centro valgykloje;

9.4.3. išduodant maisto produktus, kurių vertė lygi Tvarkos aprašo 9.3 papunktyje numatytos pašalpos dydžiui;

9.4.4. sudarant sąlygas gaminti valgį individualiai centre įrengtose savitarnos virtuvėse Tvarkos aprašo 9.4.1 ir 9.4.3 papunkčiuose nurodytais atvejais;

9.5. užtikrinamos vertėjo paslaugos;

9.6. sudaromos sąlygos bendrauti su giminaičiais, valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, tarptautinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis;

9.7. užsieniečiai pagal galimybę aprūpinami drabužiais ir avalyne. Išduodant drabužius ir avalynę, kiekvienam centro gyventojui pildomas aprūpinimo drabužiais ir avalyne daiktalapis, kurio formą nustato centro direktorius;

9.8. užsieniečiai pagal galimybę aprūpinami patalyne bei asmens higienos priemonėmis;

9.9. užsieniečiai mokyklinio amžiaus vaikai pagal galimybę aprūpinami mokykliniais reikmenimis centro direktoriaus nustatyta tvarka;

9.10. užsieniečiams organizuojamas lietuvių kalbos mokymas, lietuvių kultūros pažinimo kursai, profesinis orientavimas;

9.11. organizuojamas laisvalaikis.

III SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

10. Užsieniečiai turi teisę:

- 10.1. nemokamai naudotis centre įrengtais tualetais, dušais bei prausyklomis;
- 10.2. sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka naudotis medicinos paslaugomis;
- 10.3. savarankiškai skalbti, džiovinti ir lyginti patalynę ir asmeninius daiktus, naudojantis bendra centro skalbimo, džiovinimo ir lyginimo įranga;
- 10.4. naudotis centre teikiamomis psichologo paslaugomis;
- 10.5. gauti nemokamą vertimo pagalbą ir teisinės konsultacijas;
- 10.6. socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis;
- 10.7. į kitas teises, nurodytas Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“.
11. Užsieniečiai turi teisę atlikti religines apeigas, nepažeisdami viešosios tvarkos, kitų asmenų teisių.
12. Užsieniečiai vaikai turi teisę mokytis bendrojo lavinimo mokyklose ir lankyti ikimokyklinio lavinimo įstaigas, atsižvelgiant į nepilnamečio pažiūras, jo amžių ir brandą.
13. Užsieniečių pareigos:
 - 13.1. laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktų bei centro vidaus tvarkos taisyklių;
 - 13.2. sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka leisti gydytojui patikrinti sveikatos būklę;
 - 13.3. lankyti centre organizuojamus lietuvių kalbos, lietuvių kultūros pažinimo kursus, profesinio orientavimo užsiėmimus;
 - 13.4. tvarkyti bendrojo naudojimo centro patalpas bei teritoriją pagal centro administracijos nustatytą tvarkymo grafiką, išskyrus nelydimus nepilnamečius užsieniečius;
 - 13.5. nepažeisti kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų;
 - 13.6. savarankiškai apsirūpinti ir aprūpinti savo šeimos narius maistu, kitomis reikmėmis, gavus piniginę pašalpą maistui bei smulkioms išlaidoms, nurodytą Tvarkos aprašo 9.3 papunktyje, išskyrus nelydimus nepilnamečius užsieniečius;
 - 13.7. deklaruoti savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymu;
 - 13.8. tausoti centro gyvenamąsias patalpas, baldus, laikytis saugaus gyvenimo centre, priešgaisrinės apsaugos, vandens, elektros energijos naudojimosi taisyklių, gyvenamąsias patalpas naudoti tik pagal paskirtį, palaikyti švarą ir tvarką jose;
 - 13.9. atlyginti centrui visas išlaidas, susijusias su gyvenamosios patalpos ir jos įrenginių sugadinimu dėl užsieniečio (-ių) kaltės;

13.10. užsiregistruoti teritorinėje darbo biržoje per 5 dienas nuo sutarties su centru dėl valstybės paramos teikimo terminų, piniginių išmokų ir pašalpų mokėjimo, paslaugų teikimo, teisių ir pareigų sudarymo, išskyrus nelydimus nepilnamečius užsieniečius;

13.11. išsikelti iš centro suteiktų gyvenamųjų patalpų per 2 savaites, kai:

13.11.1. pasibaigia sutarties dėl paramos integracijai teikimo galiojimas;

13.11.2. nutraukiamas Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimas;

13.12. išsikeliant iš gyvenamosios patalpos, palikti tvarkingas gyvenamąsias patalpas ir jų įrenginius bei baldus.

IV SKYRIUS

UŽSIENIEČIŲ ŠVIETIMO IR UŽIMTUMO ORGANIZAVIMAS

14. Centras sudaro sąlygas užsieniečiams:

14.1. lankyti lietuvių kalbos kursus (atitinkančius Europos Tarybos kalbos mokėjimų aprašų A1 lygį) ir lietuvių kultūros pažinimo kursus suaugusiesiems. Kursai vyksta specialiai įrengtoje klasėje centro arba švietimo įstaigos patalpose. Kursų trukmė – 96 valandos;

14.2. lankyti profesinio orientavimo užsiėmimus;

14.3. naudotis centre esančios bibliotekos teikiamomis paslaugomis bei visuomenės informavimo priemonėmis (televizija, radiju, internetu);

14.4. sportuoti;

14.5. užsieniečiams vaikams žaisti tam įrengtame kambaryje ir užsiimti veikla gryname ore;

14.6. dalyvauti centro organizuojamuose kultūros renginiuose;

14.7. centre užsiimti visuomenei naudingų darbų.

V SKYRIUS

DRAUSMINIO POVEIKIO PRIEMONIŲ UŽSIENIEČIAMS TAIKYMAS

15. Užsieniečiai už centro vidaus tvarkos taisyklių pažeidimus atsako Tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

16. Užsieniečiams taikomos šios drausminio poveikio priemonės:

16.1. įspėjimas raštu;

16.2. piniginės pašalpos maistui ir smulkioms išlaidoms, nurodytos Tvarkos aprašo 9.3 papunktyje, dydžio mokėjimo sumažinimas iki 50 procentų laikotarpiui iki 3 mėnesių.

17. Užsieniečiui piniginės pašalpos, nurodytos Tvarkos aprašo 9.3 papunktyje, dydžio sumažinimas iki 50 procentų taikomas laikotarpiui iki 3 mėnesių už:

17.1. sunkius centro vidaus tvarkos taisyklių pažeidimus ir (ar) akivaizdžiai agresyvių elgesį;

17.2. savavališką išvykimą iš centro be administracijos leidimo ilgiau kaip 72 valandoms.

18. Drausminio poveikio priemonių skyrimo tvarka:

18.1. pažeidus centro vidaus tvarkos taisykles, centro darbuotojas per 2 dienas nuo pažeidimo padarymo surašo centro vidaus tvarkos taisyklių pažeidimo protokolą;

18.2. pažeidėjas, dalyvaujant centro darbuotojui, raštu supažindinamas su centro vidaus tvarkos taisyklių pažeidimo protokolu ir nedelsdamas raštu pateikia paaiškinimą;

18.3. centro direktorius priima sprendimą dėl drausminio poveikio priemonių taikymo per 2 dienas nuo tos dienos, kai centro darbuotojas pateikia centro direktoriui centro vidaus tvarkos taisyklių pažeidimo protokolą ir pažeidėjo paaiškinimą. Centro direktorius kiekvienu atveju individualiai, objektyviai ir nešališkai priima sprendimą bei pateikia jo priežastis. Priimant sprendimą, skiriamas dėmesys konkrečiai pažeidėjo padėčiai, ypač sprendžiant dėl pažeidžiamų asmenų, atsižvelgiant į proporcingumo principą;

18.4. sprendimas dėl drausminio poveikio priemonių taikymo įforminamas centro direktoriaus įsakymu;

18.5. užsienietis nedelsiant raštu supažindinamas su centro direktoriaus sprendimu dėl drausminio poveikio priemonių taikymo.

19. Užsienietis sprendimą dėl drausminio poveikio priemonių taikymo per 30 dienų gali apskųsti centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2002 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 20
(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2016 m. liepos 20 d. įsakymo
Nr. A1-369 redakcija)

UŽSIENIEČIO TEISĖS GAUTI KOMPENSACIJĄ UŽ NAUDOJIMĄSI VISUOMENINIO TRANSPORTO PRIEMONĖMIS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Užsieniečio teisės gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja užsieniečių, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, nelydimų nepilnamečių užsieniečių, užsieniečių, perkeltų bendradarbiaujant su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, trečiosiomis valstybėmis, Europos Sąjungos institucijomis ar tarptautinėmis organizacijomis, prieglobsčio prašytojų, apgyvendintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka (toliau – užsieniečiai) ir apgyvendintų Pabėgėlių priėmimo centre (toliau – centras), teisę gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis, kai šis naudojimasis susijęs su prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimu, vykimu į gydymo įstaigas gydytojo siuntimu, lankymusi teritorinėje darbo biržoje, kvalifikacijos tobulinimo ar perkvalifikavimo kursuose.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Visuomeninio transporto priemonė** – kelių transporto priemonė, vežanti keleivius pagal savivaldybės patvirtintus tvarkaraščius miesto, tarp miestiniais ir (ar) priemiestiniais maršrutais, išskyrus taksi.

2.2. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“.

3. Centro direktorius ar jo įgaliotas centro darbuotojas leidžia užsieniečiui pasinaudoti visuomeninio transporto priemonėmis, jeigu nėra galimybės vykti centro transportu, kai šis naudojimasis susijęs su prieglobsčio Lietuvos Respublikos suteikimu, vykstant į teritorinę darbo biržą registruotis, darbo paieškos klausimais, gyvenamojo būsto nuomos paieškos klausimais, į kvalifikacijos tobulinimo ar perkvalifikavimo kursus, gydytojo siuntimu į gydymo įstaigas.

4. Naudojimosi visuomeninio transporto priemonėmis išlaidos padengiamos (išmokant grynaisiais pinigais) centro direktoriaus sprendimu per 5 dienas nuo užsieniečio prašymo pateikimo dėl kompensacijos gavimo. Kartu su prašymu užsienietis pateikia kelionės bilietus, darbuotojo, atsakingo už užsieniečių siuntimą į teritorinę darbo biržą, kvalifikacijos tobulinimo ar perkvalifikavimo kursus, užsieniečių lankymosi gydymo įstaigose pažymą.

5. Centras padengia užsieniečio naudojimosi visuomeninio transporto priemonėmis išlaidas centro direktoriaus nustatyta tvarka.
